

Tal dia com avui fa...

1 any

Pressupost

El govern de la Generalitat obre la negociació amb els grups polítics i espera entrar els comptes al Parlament a mitjan desembre.

10 anys

Malestar

Creix el malestar amb el Tribunal Constitucional pel futur de l'Estatut. El govern català prepara una "resposta política".

20 anys

Renovació a ETA

El Ministeri de l'Interior i el Partit Nacionalista Basc detecten la irrupció d'una segona generació de militants etarres.

Full de ruta

Jaume Vidal

Censura retroactiva

De ben segur que d'aquí a un parell de generacions veure l'espectacle de qual-sevol mercat de tenir penjat d'un clau de ganxo el costellam d'una vedella, o un cap de porc somrient a l'aparador refrigerat de la paradeta de la plaça, serà una imatge esgarrifosa. De la militància vegana de molts joves es passarà a la substitució total del consum de proteïnes d'origen animal. Per tant, qual-sevol jove de l'època tindrà dificultat per codificar les imatges que pugui veure d'una carnisseria, bé sigui al cinema, en fotografies o a l'àlbum familiar. Ja està passant actualment al cinema o en sèries de televisió, en què el que ara és políticament incorrecte era el pa de cada dia fa uns anys. I és que els valors evolucionen amb el temps i van deixant enrere la constància d'un temps passat en què les coses es veien diferents. Disney ha posat en marxa el nou canal Disney+, en què es trobarà una bona part del seu catàleg, excepte produccions que a ulls d'ara pu-

Films i anuncis publicitaris del passat sonen anacrònics pel canvi de valors socials, però no hem d'esborrar-los de la memòria, sinó que han de constatar que avancem

guin semblar inadequades, com ara el capítol d'*Els Simpson* en què surt Michael Jackson, un dels més vistos, però amb el bon criteri d'ara no sembla correcte que un home acusat de mantenir relacions amb menors surti en pantalla. O *Canción del sur*, una pel·lícula de Disney de l'any 1946 que ja va ser criticada pel seu racisme quan es va estrenar. El film es basa en els contes de l'Oncle Remus, històries recollides per Joel Chandler Harris dels esclaus negres de les plantacions de cotó. Era un film que combinava dibuix animat i personatges reals que jo recordo haver tingut en versió contge quan era menut i que de ben segur no veurem en la nova plataforma. Ni que els valors ja no siguin els mateixos, i ni que es faci a fi de bé, el passat no s'ha de censurar. Falsejarem la història si, la constància del que avui val i demà no, l'esborrem en un futur. Cal afrontar per aprendre, d'allò que ens feia somriure i ara ens fa urticària, com els anuncis de brandi dels seixanta. Fer-ho és senyal que avancem positivament.

Tribuna

Josep Valls. Escriptor

S'ha acabat 'El quadern'

Divendres passat, dia per dia, va fer cent anys que Josep Pla acabava d'escriure *El quadern gris*, quan estava a punt d'anar a París de corresponsal de *La Publicidad*. Feia només una setmana que Romà Jori, director del dit diari, li ho havia proposat. En l'últim dia, el 15 de novembre, Pla escriu que l'endemà tindrà el passaport, i haver rebut un paquet amb jerses i diners per a comprar un abric i la maleta –maleta realment important, diu–. Jori li havia demanat una resposta ràpida i Pla accepta sense dubtar, prejutjant una reacció favorable de la família, però no en sap res, només ho prejutja. Cobrarà set-centes cinquanta pessetes al mes, que al canvi són uns nou-cents francs francesos.

DES DEL 8 DE MARÇ de l'any passat fins aquest últim divendres, Jordi Palou i Ramon Torrents s'han encarregat de publicar a internet, dia per dia i exactament cent anys després, la totalitat d'*El quadern gris*. Per cert, un dietari que ja a les dues primeres ratlles hi ha un anacronisme. L'autor comença

dient: "Com que hi ha tanta grip, han hagut de clausurar la Universitat", quan la clausura de la Universitat de Barcelona no es va produir fins set mesos després, exactament el 12 d'octubre. I al final d'*El quadern gris*, quan diu que se'n va a París per iniciar la seva carrera de corresponsal, una altra errada: escriu que és el 17 de novembre del 1919, quan va ser el 17 d'abril de l'any següent.

PORTO AQUÍ AQUESTS DOS desencerts en començar i acabar el dietari, com una petita magarrufa per mostrar que l'he

llegit a consciència (i unes quantes vegades). Però allò realment important és que *El quadern gris* és la seva obra fonamental i un dels textos imprescindibles de la nostra literatura de tot el segle vint. Tal com escriu Lluís Bonada, sota l'aparença d'un dietari hi ha en realitat un llibre de memòries que explica la formació de la personalitat de l'autor. Del que ell en deia "xafardereries de Palafrugell" n'escriu amb una sensibilitat intensa i matisada. I quines xafardereries... L'escriptor i polític Dionisio Ridruejo, que traduí al castellà *El quadern gris*, afirma en el pròleg que Pla és el millor prosista d'Espanya.

I SÍ: DES DEL MARÇ de l'any passat fins aquesta última setmana, he estat rellegint el llibre dia a dia, per obra i gràcia de Jordi Palou i Ramon Torrents, que l'han anat publicant a Xarxa de Mots. Els ho agraeixo molt, m'ho he passat molt bé, i vull destacar la fidelitat i constància de l'Helena Bonals, que cada dia, sense fallar, ha escrit un comentari sobre el text publicat al blog. Ho enyoraré. Ho enyorarem, Helena.

“'El quadern gris' és l'obra fonamental de Pla i una de les imprescindibles de la nostra literatura

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

La justícia, un instrument de poder

■ Quan la justícia, entre cometes, es transforma en un instrument de poder, l'Estat deixa en mans dels tribunals les polítiques que s'haurien de resoldre en seu parlamentària, el diàleg, el consens i els acords. D'exemples en tenim i val la pena recordar els tribunals de la Unió de Repúbliques Soviètiques, els de l'Alemanya nazi, els de la Itàlia de Mussolini i els de l'Espanya franquista avui encara en vigor.

Desgraciadament l'ombra de les polítiques de l'ahir enfosqueixen les d'avui, per exemple el Tribunal d'Ordre Públic conegut com a Audiència Nacional, res ha canviat quant a formes i continguts, només les persones i per edat. Els cinc principis bàsics que delimi-

ten la separació de poders en l'Espanya actual s'han difuminat en un núvol tan fràgil que la sequera política no deixa de ser una realitat que devalua el propi sistema polític.

La manca de separació de poders ha desvestit la justícia dels següents principis, el d'imparcialitat, el d'independència, el de la responsabilitat i el de la legalitat, fent bona aquella frase del dictador: "Lo he dejado todo atado y bien atado." Resumint, també la immobilitat, que no deixa de ser el cinquè principi, el que ho fa trontollar tot.

PERE MANUEL GIRALT PRAT
Sant Just Desvern (Baix Llobregat)

Xile i Catalunya

■ No em deixa de semblar curiosa la situació tan diferent però alhora semblant que s'està vivint a Xile i a

Catalunya; dues zones del planeta, tan llunyanes, però que en aquests moments naveguen en una mateixa direcció. Una societat que no se sent escoltada, un estat que imposa repressió en lloc de diàleg i una comunitat internacional que mira al costat, en lloc de prendre-hi partit. Personalment, quan observo els extrems als quals s'ha arribat tant a Xile com a Catalunya, i com els organismes internacionals decideixen deixar-ho estar, em fa plantejar-me moltes coses sobre el tipus de societat que hem construït, i sobretot cap a on la volem portar.

HÈCTOR R. VILANOVA
Sant Feliu de Llobregat (Baix Llobregat)

Manresa, la ciutat aïllada

■ Manresa presumeix de ser el cor de Catalunya pe-

rò, vist l'estat de la seva xarxa de transports i comunicacions, deixa molt a desitjar: tenim la Renfe, coneguda per ser la línia dels famosos descarrilaments, la de l'espera eterna entre trens i on els retards ja són la firma de la casa. Trobem la línia de FGC, que per arribar a Barcelona s'atura a infinites estacions, fent una gran volta. També hi ha línia d'autobús, on has de resar perquè et toqui un bus en condicions. Alternativament al transport públic, pots optar per agafar el cotxe i jugar-te-la per la carretera que surt de la ciutat, famosa pels usuals accidents, o bé pagar una dinerada al peatge fins a Terrassa. I tot això per dirigir-te cap a Barcelona; si pretens anar cap a una altra direcció, ja és una altra història.

ORIOL LÓPEZ
Manresa (Bages)